

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen', ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht.

De Extra-lessen worden mogelijk gemaakt door financiering van de opdrachtgever. Teksten en opdrachten worden echter ontwikkeld door en vallen geheel onder verantwoordelijkheid van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding niveau C

Voraf

In opdracht van Facebook ontwikkelde Nieuwsbegrip weer een Extra les rond *nieuwswijsheid*. Het doel van deze les is de kennis van leerlingen over nieuws en hun vaardigheid in het omgaan met nieuws vergroten.

In deze nieuwe les draait het om de vraag wat 'desinformatie' is en waarom dat een probleem is in een democratische samenleving. Eerder werd een les ontwikkeld over het belang van een goede nieuwsvoorziening, de werkwijze van journalisten en verschillende nieuwsselectie-mechanismen. De twee lessen zijn inhoudelijk aanvullend en goed naast elkaar in te zetten. (De eerdere les vindt u hier: www.nieuwsbegrip.nl/page/1107/extra-les-nieuwswijsheid.)

Materiaal & Voorbereiding

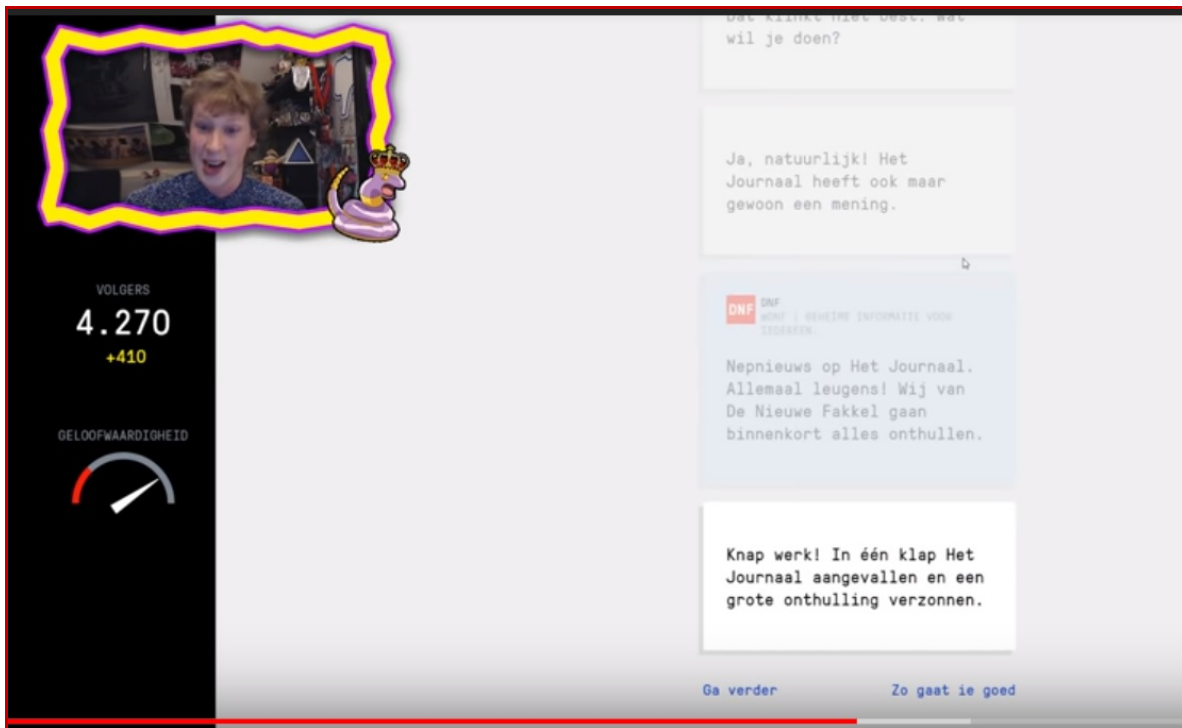
- Neem van tevoren de opdrachten door en maak hieruit desgewenst een selectie.
- Print of kopieer voor elke leerling de tekst *Desinformatie – de weg kwijt in het nieuws* (niveau C).
- Bepaal in welke groepjes u de leerlingen wilt laten werken. U kunt de hele les in drietallen laten werken, óf in tweetallen en dan bij opdracht 1 twee tweetallen samenvoegen voor de placematopdracht.
Print of kopieer de (geselecteerde) C-opdrachten per leerling of per samenwerkduo/trio.
- Voor abonnees van Nieuwsbegrip: zorg dat leerlingen kunnen beschikken over het Stappenplan lezen met de Woordhulp.
- Bij **opdracht 1** is per groepje een groot vel papier nodig als 'placemat'. Teken vooraf op elk vel de figuur die bij de opdracht staat afgebeeld, of geef elk groepje een stift om dit zelf te doen. (Handige tekeninstructie: teken met stift een vak in het midden en trek vanuit de hoeken van dat vak lijnen naar de hoeken van het papier. NB Bij een drietal kunt u ook drie vakken/lijnen (laten) tekenen.)
- Bij **opdracht 4** is een blad beschikbaar met de woordbetekenissen. Als u dit zelfstandig als antwoordblad wilt laten gebruiken, hebt u enkele prints/kopieën nodig.
- Bij **opdracht 5** is een timer nodig voor het reguleren van de spreektijd tijdens het debat. Dit moet een timer zijn die een leerling (in de rol van debatleider) kan bedienen. Bent u nog niet bekend met deze debatform? Neem dan van tevoren goed de stappen door (m.n. stap 4). Bespreek het format en de regels voorafgaand aan het debat ook met de klas.
- Als **extra opdracht** kunt u eventueel het online mediawijsheidspel Slecht Nieuws laten spelen en/of met de klas naar (een deel van) een zogeheten *Lets's play*-filmpje over dit spel kijken, een filmpje waarin iemand anders het spel speelt en daarbij ook commentaar levert. Veel jongeren vinden dit soort filmpjes erg leuk.

Het spel is ontwikkeld door 'DROG', een organisatie van journalisten, onderzoekers en 'innovators' die trainingen en workshops geven rondom desinformatie (zie www.wijzijndrog.nl). Het spel zit als opdracht in de D-les, maar omdat het vooral geschikt lijkt voor iets oudere leerlingen (vanaf 14 à 15) is het niet standaard in de C-les opgenomen.

U vindt het spel op www.slechtnieuws.nl en het filmpje op het YouTubekanaal van *SerpentGameplay*, directe link: www.youtube.com/watch?v=1rOgJxf1OgE (Er zit helaas wel een reclame voor, die echter na enkele seconden weggeklikt kan worden.)

Het is aan te bevelen spel en filmpje zelf van tevoren (deels) te bekijken.

Wilt u het spel klassikaal spelen? Dan is een digibord met internetverbinding nodig. Als u de leerlingen het spel zelf wilt laten spelen, kunnen zij dit per duo of trio achter een computer of laptop (met internet) doen. Samen laten spelen is leuk en nuttig, omdat leerlingen dan zullen overleggen over de voorgelegde keuzes. Maar natuurlijk kunnen de leerlingen het spel ook individueel spelen, eventueel op hun telefoon.

Still uit de Let's play-video van *SerpentGameplay* over het spel *Slecht Nieuws*.

Woordenschat

Betekeningen van de woorden uit opdracht 4:

de overdaad (vaak in: een overdaad aan) = er is ergens overdreven veel van, zó veel dat het niet meer goed of leuk/prettig is

ergens baat bij hebben = er voordeel van hebben

(iets) achterhouden = geheimhouden of opzettelijk niet geven

manipuleren = *neutraal*: bewerken, *vaak gebruikt als*: beïnvloeden (op een stiekeme manier)

staven = bewijzen

uitkomst bieden = helpen, een oplossing of redding zijn

tegenstrijdig = wat niet met elkaar klopt

nabootsen = (zo gelijk mogelijk) nadoen of namaken

ondermijnen = zwakker maken of een beetje kapotmaken

interpreteren = opvatten, een bepaalde betekenis eraan geven